

עלים

עליון קבוץ סעד

בע"ה כ"ב בסיון תשפ"ד | פרשת שלח לך | 28.06.2024 | גליון מס' 3349

ישראל במלחמה - גיליון 35

לכבוד שבוע הספר

הרי אתם יודעים כוחם של ספרים טובים, לעולם אין יוצאים מהם ריקם. כל ספר שפותחים - מוצאים בו מה שלא מצאו בו קודם, ואפילו קראו בו פעמים הרבה, ואפילו יודעים אותו על פה, כיוון שחוזרים וקוראים בו - מגיד לך חדשות. בין שכיוון להם המחבר, בין שלא כיוון להם, מקופלות הן באותיות. (ש"י צ'אנון, סירה, צמ' 292).

שבת פרשת שלח לך		ימי החול	
הדלקת נרות	19:30	זמן תפילין /טלית	04:39←04:42
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
מנחה, קבלת שבת וערבית -	19:40	שחרית ב'	06:45
שחרית א'	06:45	שחרית חופש - מוזמנים להצטרף להשלמת מניין	08:30
שחרית ע"מ	08:00	סוף זמן ק"ש	09:11←09:14
שחרית ב'	08:30	מנחה וערבית	19:40
פרשת שבוע - כנרת סמואל פולק		שקיעה	19:50←19:50
מנחה א'	13:30	ערבית	20:10
מנחה (בבית שנון)	14:00	ערבית (בשקד ג')	21:00
תהילים לילדים בבית אפרת ביליה	16:45		
תהילים בבית עינב גולן	17:15		
לימוד הורים וילדים פרקי אבות	17:10		
מנחה ע"מ	17:30		
מנחה ב'	17:40		
שיעורו של הרב ארי סט	18:00		
צאת השבת	20:28		



שבת שלום

פרשת פנח

ארץ כפולה

סיפור המרגלים מופיע בתורה פעמיים, שוני הסיפורים נחוצים, כי לארץ ישראל שתי רמות שהן אחת (כמו ירושלים של מעלה וירושלים של מטה). כאשר היוזמה היא של העם (בפרשת דברים, הערת המערכת), ממקדת הדאגה במה שישנו למטה, כאשר היוזמה היא אלוקית (כמו בפרשתנו, הערת המערכת), בדבר ה' אל משה, הדאגה ממוקדת במה שיש למעלה. זה תלוי בזה.

אי יכולתם של המרגלים לספק תשובה הולמת, שאינה פחדנית או מרדנית, לשאלה הכפולה של היש והאין, גרמה לכישלון עלייתם לארץ.

הדברים רלבנטיים עד היום, כשאנו עדים למריבות ולעימותים בין ההשקפות השונות על מה חשוב למדינת היהודים, ומי נושא בנטל, כל צד ופגל לפי צרות העין שלו.

תגובת בני ישראל לדברי המרגלים היתה: "טוב לנו לשוב למצרים". גם היום היה אולי קל יותר לחיות בארץ נורמלית, אך גורלנו וייעודנו הוא לחיות בארץ "כפולה", שבה כל אחד ואחד בונה למעלה ולמטה, ב"יש" וב"אין". נעלה ונצליח.

משה רבנו, פנימא אף פנימא: ציוניס הפרשיות התורה... צמ' 238 – 239

לזכרה של נצחית רפפורט ז"ל

נעמי הגיעה לסעד לפני כ- 66 שנה עם הוריה, בעקבות אחיה יהודה, שהצטרף לקיבוץ עם חבריו לגרעין הדרום אמריקאי בקיץ 1950 (במקביל לגרעין ז').

השתלבותה של נעמי היתה מהירה ומוצלחת, עם החברים המוכרים לה ועם חברתה הטובה לאה גוטמן תבדל"א. הוריהם של יהודה ונעמי השתלבו עם הורים נוספים באותו מעמד בקיבוץ - "הורי חברים" - שכלל הורים נוספים של חברינו הוותיקים: משפחות פולק, גולדפדן, שומן, אייזנשטט ועוד. כולם השתלבו בנוף האנושי שלנו במהלך שנות ה-50 ובתחילת ה-60, תרמו בעבודה לפי יכולתם ומילאו את תפקידים כסבים וסבתות לנכדיהם.

מאוחר יותר בנתה נעמי את חייה בתל אביב. אומנם לא זכתה להקים משפחה, אך אחייניה – בניהם ובנותיהם של מתי ויהודה - מילאו את חייה, והקשר שנוצר ביניהם בא לידי ביטוי בהספדים המרגשים שלהם.

נעמי השתלבה יפה גם עם הישראלים-הקיבוצניקים בזכות פתיחותה ומאור פניה.

בימי נשפי הפורים המיתולוגיים שכללו את כל החברים והזמניים בחלוקה לשכונות, גייסנו גם אותה לשכונתנו. זכורה לי במיוחד ההופעה שלה בהשראת הסרט ההוליוודי "המלך ואני" ("אנה ומלך סיאם"). נעמי נבחרה לתפקיד הליידי האנגליה שהוזמנה לחנך את ילדיו הרבים של המלך. את המלך גילם חיים ריבלין ז"ל, וביחד עם אנה-נעמי, נהנו שניהם מאד לגלם את תפקידיהם בהופעה.

נעמי היתה קשורה מאד לאחיה יהודה ז"ל, וזכתה להיקבר לצידו, ובקרבת הוריה.

יהי זכרה וזכרם ברוך.

כראלה קוט

תיקון טעות

בסקירה על ערב הלימוד בקיבוץ גבים לכבוד חג השבועות נפלה טעות בשמה של השותפה השלישית לארגון הערב. אנו מתנצלים ומתקנים: זוהי **ענת טריווקס**, ולא כפי שנכתב.

עוד על חוק הניסוח

בעלון האחרון פורסמו דבריו החריפים והחדים של ידידי, הרב אילעאי עופרן, על גיוס חרדים לצה"ל. מלבד סגנון הדברים והשפה שאני מסתייג מהם, אני מוצא עצמי מסכים איתו על נקודה אחת וחולק לחלוטין על אחרת.

א. כולם צריכים להתגייס – בנושא הזה שוררת בינינו תמימות דעים. אין מי שיש לו פטור הלכתי משירות צבאי. השירות בצה"ל היא חובה הלכתית כמו כל מצוה אחרת מדאורייתא. המלחמה שאנו נמצאים בה כבר חודשים ארוכים היא מלחמת מצוה, ואין מי שנפטר מהחובה לקחת בה חלק. מלבד החובה ההלכתית קיימת גם חובה מוסרית שהיטיב לבטא אותה משה רבינו בפנייתו לבני גד ולבני ראובן (במדבר לב, ו):

”הֲאֵיכֶם יָבֹאוּ לְמִלְחָמָה וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ פֹה?”!

ב. לימוד התורה מועיל לעם ישראל – בניגוד מוחלט לדברי הרב אילעאי, אני מאמין באמונה שלמה שלימוד התורה שומר על עם ישראל. הוא שומר על עם ישראל בימי שלום ושיגרה, וגם שומר על עם ישראל בימי מלחמה. דיינו אם נצטט דברי חז"ל על דברי דוד המלך בתהילים (תלמוד בבלי מסכת מכות דף י ע"א):

”אמר ר' יהושע בן לוי, מאי דכתיב: 'עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים?' מי גרם לרגלינו שיעמדו במלחמה? שערי ירושלים שהיו עוסקים בתורה”.

חז"ל תלו את ההצלחה הצבאית במלחמה בלימוד התורה. כדי שהדברים יהיו ברורים, אבהיר שאין בדרשה זו פטור למאן דהו משירות צבאי בזמן לחימה, אלא יש כאן אמירה ברורה על חשיבות לימוד התורה, שבזמני לחימה יהיה מצומצם יותר ויתקיים ע"י אלו שעוד לא הגיעו לגיל צבא, או ע"י אלו שכבר עברו את הגיל. אין כאן רק אמירה והאדרה של ערך לימוד התורה, אלא הבנה שלומדי התורה מסייעים למערך הלוחם. כאן המקום להביא דבריו של הרמב"ן (בהשגותיו על ספר המצוות של הרמב"ם, מצוה ה'), במחלוקתו עם הרמב"ם. בעוד שלדעת הרמב"ם יש חובה מן התורה להתפלל בכל יום, טוען הרמב"ן שהחובה היומית היא מדרבנן בלבד, ורק בעת צרה ומלחמה, יש חובה מדאורייתא לפנות אל הקב"ה בתפילה. לשון הרמב"ן מדויקת, והיא כוללת את לימוד התורה יחד עם התפילה:

”שמכלל העבודה שנלמוד תורה ושנתפלל אליו בעת הצרות ותהיינה עינינו ולבנו אליו לבדו כעיני עבדים אל יד אדוניהם”.

הרמב"ן מחדש חידוש לא רק בדיני תפילה אלא גם בהלכות תלמוד תורה. יש ערך מיוחד ללימוד תורה דווקא בזמן מלחמה. זמן מלחמה, בו אנו כל כך זקוקים לסייעתא דשמיא, מחייב אותנו לחזק את הקשר עם הקב"ה. שני הנתבים המרכזיים למימוש ועיבוי הקשר הם תפילה (עבודת הלב) ותורה (עבודת הדעת). כל הוספה בלימוד תורה, מכל סוג שהוא, בימים אלו, יש בה כדי להביא תועלת עצומה לפרט ולכלל, ממש כמו תפילה.

אין בסעיף ב' כדי לגרוע כלום מן האמור בסעיף א'. יש בו בסעיף ב' קריאה לכל אחד ואחת מאיתנו להרבות בתפילה ובתורה בימים טרופים אלו, ויהי רצון שיתקיימו בנו דברי הכתוב שקראנו בשבת שעברה (במדבר פרשת בהעלותך י, ט):

”וְכִי תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאֶרְצְכֶם עַל הַצָּר הַצָּר אֶתְכֶם וְהִרְעַתְם בְּחַצְרוֹת וְנִפְרָתְם לְפָנַי ה' אֱ-לֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאִיְבֵיכֶם”.

הרב ארי סט

סוף "אחרי החגים"

אין ספק כי רצף האירועים מערב פסח דרך יום הזיכרון לשואה ולגבורה, יום העצמאות, יום ירושלים וחג השבועות נותן תחושה של "אחרי החגים". ברוך ה' שיכולנו לקיים את תיקון ליל שבועות בבתי הכנסת הרגילים שלנו, כבכל שנה.

ההכנות לחג היו משולבות בקישוט שני בתי הכנסת בעדינות ובתשומת לב ע"י עמיעד בן עמי ומיה אייל, כיבוד מגוון והכנת מזנון שליווה את הלילה כולו ע"י יניב עקיבא. וכמובן השיעורים השונים. התנדבותם של הרב יואל ואסתר בן נון לבוא אלינו לחג תרמה לעושר הרוחני, וזו הזדמנות לומר תודה לרב יואל על מבט מחודש במגילת רות. כל זה לא היה קורה ללא יאיר גולדנברג שהסיע, וללא המשפחות שאירחו אותם בסעודות השונות, ורותי ודני לזר שפתחו את ביתם.

המעבר ללימוד בבתיים במקביל לבית הכנסת זכה בהחלט לשיתוף פעולה ואף להתלהבות. תודה לגילי זיוון, לכנרת סמואל ולעמיעד בן עמי על הזרימה עם הרעיון החדש. מה שדורש חשיבה נוספת הוא - שעת הפיזור שהייתה מוקדמת, והדבר גרם לחלק מן הציבור לא לחזור שוב אל בית הכנסת. אולי עדיף לקיים זאת בשלבים יותר מאוחרים של הלילה? - צריך עיון.

שרית ברזלי ויצחק שלומי לקחו אותנו למסע בין ים הכאב והדמעות לבניין ויכולת להודות. הרב ארי דלה ממקורות עתיקים וידועים מבט הלכתי מחודש הנוגע ליישובים צמודי הגדר. שלושת השיעורים נגעו במצבנו הנוכחי, והיו קרן אור של תקווה מתוך מקורותינו, המשקפים התמודדות מתמשכת עם סכנות ואובדן.

שיתוף אישי בקבלת תורה והתמודדות עם רגעי קושי ביישומה, היוו אתגרתא מסוג אחר. אליהוא שנון שצמח באנגליה, באזור מרוחק וללא קהילה יהודית גדולה ותומכת, ויחד עם זאת בבית שלא פסק מן המאמץ המתמיד לחבר וללמד. שרה עברון שהתיימרה בגיל צעיר, הדליקה את נרות השבת של אימה ובכך דלק אור הקיום היהודי בבית, ברקאי אפרתי המתמודד יום יום עם הכרעות בין טיפול בילדים לתפילות בציבור, ובכלל - חובות הבית והמשפחה המתנגשות עם מצוות שהזמן גרמן, ולא רק אצל נשים. שילה הימן שהחזיק את רצף הלימוד בדף היומי, ולמרות שלא היה קהל - החשיבות של רצף הלימוד גם כיחידים עד הבוקר, היה בה מן הנצח.

תבורכו כולכם בברכת שמים. התחושה שלי בחג השבועות הזו הייתה של התגייסות קהילתית רחבה מאוד לקיומו של חג חגיגי וממלא בשמחה של תורה.

מניין ראשון – המניין הראשון היה הפעם במועדון לחבר, היות ובית הכנסת בצריף עדיין עומד בחורבנו, כדי שלא יתנגש עם מניין אחר, וגם על מנת לתת מענה ממוגן. ההדים היו מאוד חיוביים.

ומכאן עלתה בי המחשבה כי גם בחגי תשרי נקיים מניין ראשון במועדון לחבר. מניין מוקדם מאוד, אולי ב 15:06, אשר ייתן מענה לקמים מוקדם, ולבני זוג הרוצים להתחלק ביניהם בטיפול בילדים, וגם להגיע לתפילות ולתקיעת השופר. הדבר יובא כמובן להנהלת הקהילה לדיון, אשמח לשמוע קולות נוספים בעניין.

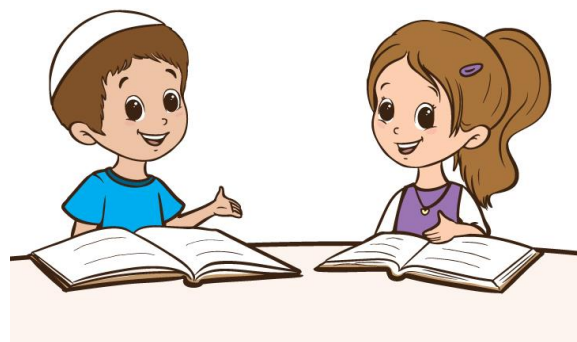
שבתות קהילתיות – מתוכננות שתי שבתות קהילתיות עד סוף שנת תשפ"ד:

- שבת פרשת חוקת – ז' בתמוז, 13.7 – לקראת יום ההולדת של סעד.

- שבת פרשת ראה – כ"ז באב, 31.8 – לסיום החופש הגדול ושבת מברכין אלול.

הכוונה שהצוותים של השבתות יהיו שונים, והקהילתיות תבוא לידי ביטוי בדרכים שונות. וכן – רצוננו לא להעמיס הרבה תוכניות בכל אחת מהשבתות, אלא להביא לידי ביטוי דבר קהילתי אחד או שניים, במהלך השבת. מוזמנים להצטרף לצוותים.

אמת fe! פס וצדת דת - תרצה אורן



"יום השכנים" הסצף

ארגון "ארץ-עיר" העוסק בחיזוק הקהילתיות בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית בישראל, קידם השנה את אירועי "יום השכנים" ברחבי הארץ. על מקורו של יום זה כתב הארגון כך:

"פריז 1999, תחושות של בדידות, אינדיבידואליזם וזרות בין תושבים ותושבות הביאו קבוצת חברים מקומית לפעול למען חיזוק קהילתיות מקומית על ידי יצירת מסורת חדשה של מפגשי שכנים מחוץ לבתים. הם הוציאו שולחן, אוכל טוב, מוזיקה, אווירה טובה ונפגשו להכיר קצת יותר. מאז המסורת הפכה לחג עולמי, שנחגגת גם אצלנו בישראל.

בחרנו השנה להמשיך לציין את המאורע, עם רגישות רבה למצב הלאומי בו אנחנו נמצאים".

אצלנו בסעד, קיימנו את האירוע לא בתאריך המקורי, וביום רביעי שעבר אחה"צ נפגשנו לפעילות.

חילקנו את הקיבוץ לחמש "שכונות" - השכונות המובהקות יותר הן שקד, קראוונים, ו"סעד תחתית"- קראוונים ובית סלע. את האיזורים שנותרו חילקנו ל-2 קבוצה אחת נפגשה בדשא המניין של ליפא, וקבוצה שניה נפגשה בדשא שליד בית משפחת סמואל. בנוסף, בשכונות שונות בחרו חברים להשתתף במפגש אפילו שהם לא "תושבים רשמיים". אחראי כל שכונה החליטו באיזה קונספט תיערך הסעודה, והתכנית היתה עלינו (למרות שאחת הקבוצות הגדילה לעשות וארגנה "קהוט" בנושא תושבי השכונה). כתוספת מפנקת וצבעונית, רננה היקרה עברה וחילקה קרטיבים לכל המשתתפים!

בתכנית היו מספר משימות שקשורות לצילומים שונים: לצלם את הוותיק ביותר עם הצעיר ביותר, לצלם את מי שעובד בעבודה הכי מעניינת, להצטלם עם שלטים מיוחדים שהכנו עם "שירי שכונה" ועוד. התמונות אפשרו לנו לקבל הצצה למפגשים השונים, גם מבלי שהיינו בהם. (מוזמנים לצפות בסרטון המסכם)

נראה שהחיבור הרב-דורי היה משמעותי ומרגש, והתגובות הטובות מהאירוע הדגישו לנו את מה שכבר ידענו- כולנו זקוקים להיות יחד, לפגוש זה את זה לשיח נעים והיכרות מעמיקה קצת יותר מ"שלום בשבילים"...

נשתדל לייצר הזדמנויות נוספות למפגשים שכאלה. לשם כך, כמו תמיד, נודקק למתנדבים שונים שיסייעו להתניע את המפגשים. מודות לכל מי שלקח חלק!

רתם קוט



תודה!

בתור אשת מילואימניק (הפעם היה סבב קצר במיוחד, תודה לאל) רציתי לומר תודה גדולה לקהילה האהובה שלנו. על הדאגה והעטיפה, על הצעות העזרה וארוחות הערב המפנקות.

זה לא החביתה או הפיצה כמו ההרגשה שרואים אותנו,

הידיעה שמעריכים את ההקרבה שכולנו חלק ממנה, בגאווה ובשמחה,

השותפות של כולנו בזכות לשמור ולהגן על הבית.

תודה רבה למיכל ביליה שמרכזת את הנושא ולכל הנשים האלופות שהתגייסו להיות נשות קשר.

שנזכה תמיד לראות את אלה שזקוקים לעזרה ולהיות שם עבור כל מי שצריך!

צננה לנדא



מוסף מיוחד לכבוד חדש הספר העברי

**"בזמן עולמו של אדם חשק בצדו קרא בספר וראה עולם אחר"
(ע"י צ'אן, סיפור פשוט, על כפות הנצוף, צ'א' צב)**

לכבוד שבוע הספר ערכנו משאל בין קריינים שונים בקיבוצנו: ספרו על ספר טוב שקראתם לאחרונה ואתם ממליצים גם לנו לקרוא. תודה למשיבים.

מלי קסט – ממליצה על הספר **"כשפריז עצמה עיניים"** מאת **רות דרואה**. גיבורי הספר מצילים תינוק יהודי בתקופת השואה. הספר מתמקד בהתלבטויות, בצורך בהחלטות קשות ובעקבות כך גם במחירים שגיבורי הספר צריכים לשלם. ספר מרגש, עצוב וכבד מנשוא. חושבים עליו הרבה גם לאחר סיום הקריאה.

אלי שליון - ממליץ על הספר **"הקוסם"** – **רומן על חיי הסופר תומס מאן מאת קולם טויבין (סופר אירי)**. הסופר תומס מאן מתואר בספר כדמות המסוכסכת עם עצמה ועם סביבתה. לאחר מות אביו הדומיננטי החל לעסוק בכתיבה. הרומנים שכתב מספרים על עצמו ועל חוויותיו לאורך חייו, והוא אף זוכה על יצירתו בפרס נובל לספרות. דמותו מתוארת בספר בצורה מעמיקה, והסופר מצליח לחשוף את המסכות מאחוריהן הסתתר תומס מאן. מתואר כאן אמן גדול שנעקר בעל כורחו ממולדתו גרמניה, ומנסה להסתגל למולדתו החדשה – ארצות הברית, שאף היא אינה מקלה על חייו. ספר מומלץ לבעלי אורך רוח!

ברקאי אפרתי - ממליץ על הספר **"האל המכאני – ברית השמונה"** (חלק א) **מאת אורי כץ**.

תקציר: אלכס ולונה הם תאומים, שנשלחים לבית ספר תיכון חדשני ובינלאומי, האקדמיה של איידוס, שהוא למעשה אי מבודד ומהווה סוג של משחק מחשב מציאותי. הלימוד מתבצע בעזרת החיים בשטח, שיעורים שמועברים על ידי בוטים מתקדמים, ואתגרים שבוחנים על החומר הנלמד. אלא שהם וההורים שלהם לא יודעים שבשנים האחרונות האקדמיה השתנתה. עכשיו אי אפשר לסיים אותה, והמשמעות של כשלון במבחן היא מוות. עכשיו הם יצטרכו להבין איך לשרוד בה, וגם ללמוד לשחק את המשחק הפוליטי של קבוצות התלמידים השונות שכבר שורדות שם.

"האל המכאני" הוא דיסטופיית נוער מד"בית, "משחקי הרעב" פינת "הרץ במבוך". בהמשך הספר יופיעו גם לא מעט אלמנטים משחקיים, שמזכירים מאוד את "שחקן מספר אחת" בואכה "מבוך השתקפויות". אחרי תיאום הציפיות המהיר הזה, הספר מנסה להשתמש בגבולות הגיזרה כדי לעורר דיון - במקרה הזה בעיקר על חדשנות טכנולוגית ויחסינו אליה, ועל המקום שלה במקביל למוסדות חברתיים נוספים, כמו תרבות או דת, וכן על השלכותיה על מערכת החינוך המגוננת שלנו- נושאים שהסופר מרבה לכתוב ולדבר עליהם גם מעל במות אחרות. ניתן לראות שזהו ספר ביכורים, והיה אפשר לשייף כמה חלקים בעלילה, הדמויות לא תמיד בנויות עד הסוף, אבל לסיכום - חווית הקריאה של הספר היתה מוצלחת ומהנה מאוד, והדיון היה מורכב והצליח לחרוג מגבולות הבנאליות שמאפיינת חלק מספרי הז'אנר. אני בהחלט מחכה להמשך.

רחל ברזלי - ספר טוב שקראתי לאחרונה הוא **"יום אחד באוקטובר – ארבעים גיבורים, ארבעים סיפורים"**, **מאת יאיר אגמון ואוריה מבורך**.

סיפורם של ארבעים נשים, אנשים, בני נוער, קיבוצניקים, מושבניקים, פרמדיקים, אנשי אופקים, מבלים במסיבה בנובה ואנשי העוטף. כולם חוו את השבעה באוקטובר בעוטף.

ספר מונולוגים, מטלטל וכואב. הכל קרה באיזור שלנו. הכל באותו יום בו התהפך עלינו העולם.

הספר קשה ומטלטל. חבילת טישו והפוגה בין סיפור לסיפור - חובה. מומלץ.

חנה'לה אלברט – הספר **“סולם גנבים” מאת ליאור אנגלמן**. מספר על בן יהודה טייב, בחור שנולד למשפחת פשע, לכאורה חסר סיכוי לבנות חיים אחרים, ובכל זאת הוא מצליח להפוך לתלמיד מצטיין, מפקד אהוב ואיש חינוך נערץ. ספר מרתק ומומלץ.

איתי חיים פנחס - אני ממליץ על הספר **“לנבוכי העולם החדש” מאת הרב אילעאי עופרן**.

בספרו מתאר המחבר עשרה אתגרים משמעותיים שמאפיינים את הדור שלנו מן הפן הדתי ומהיבטים נוספים. הספר מתאר בצורה בהירה ונגישה את המחשבות העמוקות שעומדות מאחורי כל אתגר רעיוני המתממש במציאות ואת כלל רבדיו.

בעיניי, הספר הזה מתאר סוגיות שנוגעות לרבים מאיתנו ומקדיש את המקום הראוי להן, זאת מתוך סובלנות והעמקה כנה גם בסוגיה עצמה וגם בדרכי ההתמודדות איתה.

ההמלצות של **שרית ברזלי**: **חרשתא** מאת יהודית קגן **מסכת תהום** מאת איל חיות-מן.

שני חברים טובים שלי הוציאו השנה ספרים שאהבתי. הכרנו בחבורת “שעטנו - דורשים יהדות פנטסטית”. קבוצת יוצרים, מכל הרצף מחילוני לחרדי, שעוסקים בפנים שונות של יהדות ספקולטיבית. יש בינינו יוצרי קומיקס, ציירים, יוצרי משחקים, משוררות וסופרים. ומאחר שאם אבחר באחד מהשניים, אפסיד את האחר, ושניהם כל כך שונים, ובכל זאת בשר מבשרה של אותה חבורה, שאני לא רוצה לבחור. אז קצת על שני ספרים, שכדאי לכם לנסות בקיץ הקרוב, ו Ladies first.

חרשתא מאת **יהודית קגן**.

ה”חרשתא” [מכשפה בארמית] היא אופיר, בת שירות לאומי שמרנית, שגונבת [סליחה, שואלת על מנת להחזיר.] את מגילת “חותם שלמה” מארכיון הספרייה הלאומית בירושלים.

אופיר מסתבכת עם עולם השדים שחי ופעיל, בשולי המציאות הישראלית. עולם שעסוק בדיוק בקרבות ירושה על כס מלך השדים, במהלך השבעה של אשמדאי 12, עולם שמדבר ארמית, מכיר היטב את התרבות היהודית לדורותיה, ומנהל פוליטיקה מורכבת לא פחות משל הכנסת.

זהו סיפור מסע מצחיק, משוגע, מרקד בין גבולות המציאות הקיימת לזו שאיננה.

יהודית עשתה מחקר מעמיק ומרתק על שדים וליליות במסורות ישראל, בגמרא ובתרבות העממית, בארכאולוגיה של צלמיות ו”קערות השבעה”, ומוזגת את הידע הזה לתוך סיפור קצבי ומלא הומור, שמכריח את הגיבורה המרובעת שלו לאלתר ולכשף לעצמה שוב ושוב פתרונות יצירתיים, באישור הרבי SMS.

מסכת תהום מאת **איל חיות-מן**.

”מסכת תהום” הוא רומן היסטורי על הדור הראשון לאחר חורבן בית המקדש. גיבוריו הם רבני הדור של תלמידי רבי יוחנן בן זכאי, ואופיים מעוצב על סמך רמזים הנמצאים במשנה ובגמרא, באמרותיהם ומעשיהם. במרכז הספר הציב איל את אלישע בן אבויה ה”אחר”. אלישע, שנולד ביום חורבן המקדש, מגיע בגיל בר מצווה לשיבתו של רבי אליעזר לאחר שנשא אישה בניגוד לרצון אביו.

הישיבה משקפת צדדים שונים של תרבות המשנה. מצד אחד השינון הדייקני של ההלכה, לבל תשכח, ומצד שני תשוקה לחדש ימי המקדש, להשיב עבודת הקורבנות וכהן גדול לתפקידם. דיני טומאה וטהרה כעיסוק אובססיבי, וכמוהם גם התשוקה ל”מעשה בראשית” - היכולת לעשות ניסים ולהציץ “מעבר לפרגוד”. אלישע, מתבגר גאון ומפונק, צובר יריבים ומעריצים, ומתקשה למצוא את מקומו ולהבין את הציפיות שתולה בו רבי אליעזר.

גם ספר זה מבוסס על מחקר מעמיק ורחב מצד אחד, ועל יצירתיות ומחשבה חופשית מעל ומעבר למציאות הפיזית מצד שני. הוא מצייר את מציאות הדור הראשון של החכמים לאחר החורבן, על כל דרכי ההתמודדות, האבל, ושינוי כללי הדת היהודית שחוו על בשרם. איל טווה משנה, מדרש וגמרא לכדי דמויות עמוקות, ואף שהסיפור עוסק רק בשלוש שנים מחיי אלישע [שני ספרי המשך הובטחו לשואלת] יש בו כבר שורשים ומעגנים שסופם ידוע מראש לקורא המשכיל. שום דבר עוד לא קרה, אך חוליה ראשונה כבר הונחה ל”תנורו של עכנאי”.

על ספרים ומשפטים

אני לא זוכרת מה היה הספר ששבר את מחסום הקריאה שנולד בי עקב פרעות שמחת תורה.

אחרי שבועות ארוכים בהם לא הצלחתי לקרוא שום דבר, פתאום זה נגמר.

אני חושבת שזהות הספר לא משמעותית, כי הסיבה האמיתית לכך שחזרתי לקרוא היא העובדה שבחדר הצמוד לשלי במלון שכנו נורית ואלי קראוס. נורית היקרה הביאה איתה לים המלח ארגזים עמוסי ספרים מכל סוג, והניחה אותם בין הדלתות שלנו. אנחנו בגלות? הספריה גולה איתנו!

בכל יציאה שלי מהחדר הארגזים הללו לחשו לי. מתישהו ניסיתי, לא עבד, ניסיתי ספר אחר, וגם זה לא זרם, אבל החומה נסדקה מניסיון לניסיון, ובסופו של דבר הצלחתי לסיים ספר.

האם נהניתי ממנו? לא יודעת. כאמור – אני אפילו לא זוכרת מי זה היה. אבל מרגע שהצלחתי, שבת לקריאה סדירה שאפשרה לי להתנתק קצת מהמציאות העגומה.

קריאת ספרים ממלאת עבורי צורך מאד בסיסי, שפשוט נדחק הצידה בגלל המאורעות. אני חושבת שחזרתי לקרוא בערך באותה תקופה בה חזרתי לאכול באופן סדיר. זה לא היה מתוך חשק, אלא מתוך הבנה שאין ברירה וצריך לשמור על הכוחות כדי להצליח להתמודד עם הקיום בעולם.

לאחרונה קראתי את הספר 'סולם גנבים' של ליאור אנגלמן, העוסק בבן למשפחת פשע ישראלית, אשר בוחר להיאבק בהוויה אליה נולד ובמחויבויות המשפחתיות בהן נלכד, ולבור לו דרך שונה ואף הפוכה לחלוטין בחיים. למרות הקשיים הרגשיים, למרות הסכנה הפיזית, למרות האתגרים היומיומיים. שגרת חיים שונה לחלוטין מזו שלנו, שזורה במהמורות ובורות חיצוניים ופנימיים, ועבודה קשה כדי להתרומם מעל המציאות, לצעוד בגב זקוף ולעזור לאחרים המתמודדים בעצמם עם אתגרים דומים וזקוקים ליד מושטת. גם זו גבורה.

סלצית לזר

רק כאלף הרוח

זכיתי להשתתף השנה בתוכנית עשירה ומיוחדת, סדרת מפגשים בשם "מרחב מוגן", למשוררים מפונים. התוכנית ביוזמת "משיב הרוח", ובתמיכת מפעל הפיס, כללה ארבעה מפגשים עם אנשי רוח ומשוררים וסדנאות כתיבה, והשתתפו בה גם כותבים וכותבות נוספים מסעד: כנרת סמואל-פולק, נעמי רסיסטל ואהרלה אדמנית.

לכתחילה, כשהתקשרה אלי אפרת מ"משיב הרוח", כמובן שאמרתי לא. זה היה קצת אחרי שעברנו מהמלון לעין צורים. תוך כדי שיחת הטלפון, הסתכלתי בחיים שלנו ארוזים בארגזים מתחת לשולחן במרפסת של סבתא שרה, וחשבתי לעצמי, אין סיכוי. בדיעבד, אני שמחה שאפרת התעקשה לרשום אותי. התוכנית הזאת היתה עבורי הזדמנות לצאת מקומת המרתף הטחובה והאפלולית של ההישרדות, ולהיזכר שיש גם קומת אדם. גיליתי שיש אפשרות להיזכר באוצרות הרוח, לצמוח וללמוד גם בצל המלחמה.

קודם כל, שמחתי לפגוש חברים מסעד, שבאותה עת היו מפוזרים בכל קצווי ארץ, והמפגש איתם פנים אל פנים היה מחזק ומחייה. שנית, היה מעניין לפגוש בזמן כזה אנשים בעלי רוח גדולה ולשמוע את הפרספקטיבה שלהם על האירועים ולשמוע גם סיפורים על תקופות אחרות ושירים מתרבויות אחרות. ושלישית, הזמן של הכתיבה היה זמן יקר של התבוננות ועיבוד בינינו לבין עצמנו, וההנחיה היתה רגישה ומקצועית.

פגשנו את אלחנן ניר, משורר ועורך המוסף "שבת" של מקור ראשון, שסיפר לנו על ספרון שהוציא בימים אלו יחד עם המשוררת רבקה מרים ובו שיחות שהעביר לייב רוכמן (ניצול שואה, ואביה של רבקה מרים) לתלמידי תיכון לאחר מלחמת יום כיפור. את הספרון, בשם "דרכי אירופה אבלות", הוציאו השניים מתוך תחושה שיש בדברים מענה שרלבנטי גם היום לשאלות המעסיקות את כולנו. במפגש השני נפגשנו עם רפי וייכרט, משורר, מייסד הוצאת "קשב לשירה" ומתרגם מפולנית ומשפות נוספות, שהכיר לנו שירים יפים שלו וגם שירים שתרגם משפות שונות ומתרבויות שונות, ולמדנו ממנו על קשב. נפגשנו גם עם שלומית נעים-נאור שקראה לנו שירים מתוך ספרה "הדברים

שאנחנו לא מדברות עליהם" (ממליצה בחום), ושוחחה איתנו על שבר ותיקון. את הסדרה נעלה המשוררת רבקה מרים, איתה דיברנו על תקווה וגם על כאב, על שתיקה ודיבור. היה מרתק לשמוע את זווית מבטה המקורית והרעננה על המתרחש במדינתנו. משפט שזכור לי מן ההרצאה – "יש לנו (לעם ישראל) ניגון שהוא יותר חזק מאיתנו".

אסיים בשיר של מרים חלפי (ברוך), שהביאה שלומית נעים-נאור בהרצאתה. בשיחה איתה היא סיפרה לנו שבתרבות היפנית נהוג שכלי שנשבר והודבק מחדש בזהב, ערכו גבוה יותר מאשר כלי חדש, ויש לו אפילו שם מיוחד: קינצוגי. אותי המסר הזה חיזק.

נפשי דומה לכד / מרים חלפי (ברוך)

נְפִשִי דוֹמָה לְכָד

זְכוּכִית

שְׁהוּא עַל סֶף

שְׁבִירָה

יוֹם יוֹם

בְּכַח עֲלָאִי

אֲנִי מוֹנֵעַת

הַתְּפִרְקוֹת

יוֹם יוֹם

אֲנִי מְחַבֶּרֶת

קְצוֹת

לְעֵתִים

בְּרִגְעַ שֶׁל תִּקּוּן

מִשָּׁלֵם

בָּא עָלַי רִגַע

וְאֲנִי רוֹאָה

דְּבָרִים מְרֻחָק

וְהֵד הַצְּלִיל

אוֹמֵר

כִּי טוֹב כִּי טוֹב

בתפילה לימים טובים, לנחמה, ולרגעים של תיקון -

אפרת רפא-פראווי



צ' אהבת הקריאה -

אריס תאיר מספרת

"עלינו לארץ בסוף 1948 - ממש בסוף מלחמת השחרור, ואחרי חודש בפרדס-חנה, באוהלים, הגענו ללוד. עיר מעורבת, אבל זאת לא לוד של היום. לי יש זיכרונות ילדות נהדרים מן העיר הזאת. כל פעם כואב לי לשמוע מה קורה בעיר הזו היום.

הגעתי בגיל 6, ישר לכיתה א'. מתי למדתי לדבר עברית ומתי למדתי לקרוא? אני לא זוכרת שהיה מצב שלא ידעתי. זו היתה כנראה חוויה כל כך קלה ופשוטה כי כולם היו עולים חדשים והמורים היו אנשים מן ההתיישבות העובדת, שכבר היו וותיקים בארץ וקיבלו אותנו באהבה רבה. אני זוכרת את שנות בית הספר כשנים מקסימות! בעניין רכישת הקריאה, אני זוכרת שברגע שהבנתי שאני יודעת כבר קצת לקרוא - חיפשתי מה לקרוא. על חבילת המרגרינה היתה כתובה המילה "מר-גרי-נה" בגדול, באותיות כחולות, אני זוכרת אותן מצוין, את כל האריזות וקופסאות השימורים - כך רכשתי את הקריאה שלי, מהן למדתי לקרוא. ברחובות קראתי שלטים: "מכולת", "גלנטריה", מה זה "גלנטריה" בכלל?! בטוח שלא קראתי את זה נכון אז, רק מאוחר יותר הבנתי איזו מין חנות זאת... וכך רכשתי את ראשית הקריאה שלי.

אני לא זוכרת שהיו לי קשיים ברכישת השפה או הקריאה. אני זוכרת רק שהייתי דיירת קבועה בספריית בית הספר. האם היתה גם ספרייה עירונית אז? אני לא יודעת, אבל ספריית בית הספר עבדה מהתחלה, ואני הייתי שם לקוחה קבועה - לוקחת ספר, למחרת מחזירה ולוקחת ספר חדש.

ספרים בבית? היו לנו רק ספרי קודש. אבא שלי ישב וקרא את פרשת השבוע תמיד. החומש היה על השולחן, גם סידורים, מעבר לזה לא היו לנו ספרים.

יש לי זיכרון אחד ברור. הגיע החופש הגדול. בית הספר סגור, הספרייה סגורה, ספרייה עירונית כנראה לא היתה, אבל נשאר לי שני ספרים מספריית בית הספר, ואותם קראתי בחופש הגדול מההתחלה לסוף ומהסוף להתחלה! איתם גם הרדמתי את אחיי הקטנים. אני זוכרת עד היום את הספרים האלו: "אמיל והבלשים" ואחד מספרי חסמב"ה - אולי "חסמב"ה בבית האסורים?", שני הספרים האלו ליוו אותי במשך חודשיים שלמים של החופש הגדול... (צוחקת). את זה אני לא שוכחת.

כשהיינו ילדים, מאוחר יותר, גם אחיי ואחיותיי הפכו כולם לקריינים וקרייניות ואז היתה בעיה: מי ינקה את הבית?! הפוזה הזאת שאנחנו שוכבים על הבטן, עם הטוסיק למעלה, וקוראים ספר - זו היתה הפוזה של כולנו, ואז אמא שלי אמרה: "לפני שהבית שטוף - אף אחד לא פותח ספר!" וזה בעיקר נגע לחופש הגדול כי בשנת הלימודים היינו עסוקים יותר, לימודים, שיעורי בית ועוד. ואז התחילו מריבות: מי שוטף את החדר הזה ומי את זה? מרבה ילדים - מרבה ברכה, אבל גם דאגה... אז עשינו הגרלה. מי ישטוף חדר שינה, מי את המטבח, מי את המסדרון העליון, מי את המסדרון התחתון וכו'...

ומאז - אני קוראת. בדרך כלל הספרניות הן חברות טובות שלי. בסעד נפגשתי לראשונה עם ציפי ז"ל, שבאמת פתחה את ידיה ואת ליבה ועזרה לי להיקלט גם בזכות הספרים, ועד היום - נורית קראוס דואגת לי למזון רוחני שבועי בתיבת הדואר שלי. מה אני צריכה יותר מזה?

רבותי, קשרים טובים עם הספרנית - זה תמיד טוב!"

כתבה אפי אריס: חזית רפ"ל

ימנו לב ימנו לב!

בשבת פרשת בלק, בעוד שלושה שבועות, ייצא עלון חגיגי לכבוד יום ההולדת ה-77 לסעד. נשמח מאד לקבל מפרי עטכם לכבוד המאורע. פנייה זו ממוענת גם לבני הנוער ולילדים.

בתודה מראש - **מערכת העלון.**

**ארוחת צהריים - כאן זה בית כאן זה לב....**

אקדים ואומר שאני מעריכה את מאמצי הממסד לתת מענה לציבור החברים בכלל, ולציבור הוותיקים בפרט בנושא ארוחת הצהריים. עם זאת, הפיסקה בעלון האחרון בנוגע לפיתרון הארוחות - שוב כיווצה לי את הלב. לפני כיובל שנים בנינו חדר אוכל ומטבח לתפארת. מטבח הכולל סירי קיטור, חדרי קירור, מכשירי חיתוך משוכללים ועוד כהנה וכהנה. בנסיבות הזמן פחתו האוכלים, העלויות לא הצדיקו עצמן והקייטרינג נכנס למבנה המשוכלל ומפיק ממנו את המיטב. **הצלחתו- הצלחתנו! ואנו מצדיעים ליכולת הניהול ולכישורים המקצועיים המובילים להישגים המרשימים.** אך נדמה לי כי שפכנו את התינוק עם המים. האם אין כל אפשרות לתת מענה גם לציבור שלנו? יש בעיה פרוצדורלית, חסר אישור ממשרד הבריאות, יש בעיה במרחב התפעול, קיימים קשיים נוספים שאיני יודעת... עדיין - אני חוזרת ושואלת: האם מוצו כל האופציות? גם אלו היצירתיות יותר? האם לא ניתן היה לקרוא בשם אחר/ לסגור מתחם מסוים וכדו' [יש בקיאים ממני כיצד להתנהל כחוק על מנת להשיג מטרה ראויה].

האם נגזר עלינו לקושש ארוחות בשדרות, באור הנר, ביבנה ובמקומות נוספים, ולפי המתווה שהוצג בעלון- האם נראה סביר שחבר בגיל ה 85 פלוס לא יוכל לקחת אוכל ולאכול בביתו כי אינו חש בטוב באותו היום? אולי שירות מהקייטרינג שלנו לא יאפשר מגוון רחב, אולי נצטרך להתפשר על מרכיבים נוספים, ובכל זאת, עדיין הגיוני שהאוכל יגיע מהמטבח בקיבוצנו, מקום בו השקענו, והוקם בזכות עבודה קשה של וותיקי המקום. מחקרים שונים הראו כי איכות חיים בגיל המבוגר תלויה רבות גם באינטראקציה בין-אישית ובמפגשים חברתיים. רבים מהמבוגרים בינינו חיים כבר ללא בן/ בת זוג וגם עבור זוגות, חדר האוכל יכול להוות מקום מפגש יומיומי. חובתנו כחברה לאפשר זאת בנינוחות ללא כללים נוקשים, ולעניות דעתי, גם אם זה כרוך בהעלאה קטנה במיסי הקהילה.

אני פונה מכאן לכל הנוגעים בדבר, הנהלת הקהילה ומנהלי הקייטרינג [ויתכן שיש להיעזר ביועץ משפטי] כל מי שיכול לסייע- אנא, בידקו זאת שוב.

ואולי, בטרם השקעת המאמץ, יש להעביר סקר הבדוק מה באמת רצון החברים הוותיקים. ואם אני כבר מול מסך המחשב, עוד הערה. נראה שעלינו להתייחס מיישום ההחלטה להוציא את הרכבים ממרכז הקיבוץ לכביש העוקף לקראת שבת, אבל בבקשה! אל תכרסמו עוד ועוד במדשאות הקיבוץ שלנו, תוך חניית הזוויות. בריא ללכת קצת... תודה.

דליה רוצי



לסבתא ולסבא החדשים איילת ודני דרורי

עם הצטרפותכם לאוצרון האכאדי -

ברכות חמות להולדת הנכדה

בת לצנבר ולנאה דרורי

הרבה נחת, שמחות וימים טובים!

לסבתא רבתא ולסבא רבא רחל ושי אבירט

ברכות ואיחולים חמים להולדת הנין

נכד לנאה ואיתי אבירט

בן לליאור וצדי.

רוב נחת, בריאות ושלווה הלב.





עבודת התכנון – ציבורי

תשתית טכנולוגית בגדר: כחלק מתגבור מרכיבי הביטחון, החלו בשבועות האחרונים לבצע חפירות לאורך הגדר. בתוך התעלות מניח הקבלן תשתית תקשורת, אשר תתמוך ברשת מצלמות מתוחכמות. מצלמות אלו יאפשרו תצפית טובה יותר על הנעשה מחוץ לקו הגדר, ובתקווה – ישפרו את הביטחון של כולנו. הפרוייקט בסעד הינו חלק מפיילוט, שמבצע משרד הביטחון ביישובי הנגב המערבי, בו מספר חברות תקשורת מנסות להוכיח את כישוריהן, בחמישה קיבוצים שנבחרו בקפידה.

מגרש משחקים מרכזי: בחודשים האחרונים עוסק צוות סודי ומוכשר, בתכנון מגרש משחקים חדש ומרגש. המגרש יוקם במקום המגרש הישן הסמוך לכלבו, ויתפרש גם על חלק מהדשא, שבין התכשיטיה ומחסן הבגדים. לאחר שהוגדרו סוג המתקנים ואופן העמדתם, מכינים כעת את תוכניות ההצללה והתאורה, ואת הפרטים השונים למכרז. התוכנית תוצג לציבור בקרוב.

כוכבית: לתכנן ולהקים מגרשים חדשים זה משמח ומרגש, אבל מגרשי המשחקים והספורט שלנו סובלים מוונדליזם ומהזנחה. תופעות מכעיסות מאוד, שמעלות תהיות לגבי ההיגיון בהשקעה כה גדולה. כמה דוגמאות מהשנים האחרונות: שריפת הדשא הסינטטי במגרש מתקני הכושר הסמוך לשער הישן, טיפוס ומשחק על גבי רשתות הצל של מגרש זה, השחתת אחד מעמודי הרשת במגרש הטניס החדש, זמן קצר לאחר שהותקן, ולכלוך רב של חתיכות קרטון במגרש המשחקים שליד הכלבו. אין זאת גזרת גורל. עם קצת אחריות ואכפתיות נוכל לשנות את המצב, ולוודא שמקומות ציבוריים אלו ימשיכו לשמש את הקהילה לאורך זמן.

הרחבת הכביש בין סיפן לשכונת שקד: הכביש הנוכחי צר, חשוך וישן מאוד. בשבועות הקרובים מתוכנן שיפוץ שלו, אשר יכלול הרחבה והתקנת עמודי תאורה לאורכו. השיפוץ יתבצע במימון הקיבוץ. עדכון לגבי חסימת הכביש יימסר במהלך ביצוע העבודות.

קיר אקוסטי: הקיר הולך וצומח לו בעצלתיים. מידי פעם מתמקמת לה משאבת בטון על הכביש הפנימי שלנו, ליציקת הבטון אל מעבר לגדר. זאת, בגלל מגבלות של הקבלן בהעמדת הציוד על הכביש הראשי. הקבלן משתדל לצמצם את הפגיעה בהתנהלות הפנימית שלנו. מקווה שהפרוייקט יסתיים בהקדם, ושיתרום לקצת שקט באזורנו. **פרוייקטים "תקועים":** לפני כמה חודשים דיווחתי על מספר עבודות, שהמועצה מקדמת. מסתבר שהן תקועות מסיבות בירוקרטיות או בשל המחסור בעובדים -

1. **נוי בבתי אגודה:** נמצא במכרז (מחודש).
2. **פיתוח היקפי בשכונת שקד:** נמצא במכרז. לא ברור אם בסופו יהיה תקציב מהמועצה.
3. **שביל הולכי רגל לשקד:** ממתין לתקציב מהמועצה.
4. **הצללת מגרש משחקים קרמיקה:** ממתין לתקציב מהמועצה.
5. **מעון משולב:** האתר עומד שומם מאז תחילת המלחמה, בשל מחסור חמור בעובדים.

כולי תקווה שהחסמים יוסרו והעבודות יחלו - בשמחה וגיל !

ענת ליפא -

אליס

הודעה מטעם ועדת תרבות

לכבוד חג הקיבוץ פורסם בוואטסאפ ובקהילנט קישור להזמנת חולצות. כן חולקו בדואר דפי רישום. מי שמתקשה, או שלא קיבל דף הרשמה – מוזמן לפנות לרננה יערי. בתודה.



שעות פתיחת הבריכה בחודשים יולי-אוגוסט

שעות הפתיחה	ימים ב, ד
6:30-8:00	שחיינים מעורב
8:00-9:30	שחייניות נשים
9:30-12:00	משפחות
14:00-15:30	משפחות
15:30-17:30	נשים
17:30-19:30	גברים

שעות הפתיחה	ימים א, ה
6:30-8:00	שחיינים מעורב
8:00-9:30	שחייניות נשים
9:30-12:00	משפחות
14:00-15:00	נשים
15:00-16:00	גברים
16:00-18:30	משפחות
18:30-19:30	שחיינים מעורב

שעות הפתיחה	יום ו / ערבי חג
6:30-7:30	שחיינים מעורב
7:30-8:30	שחיינים גברים
8:30-9:30	שחייניות נשים
9:30-12:00	משפחות
13:00-14:30	נשים
14:30-16:00	גברים
16:00-18:00	משפחות

שעות הפתיחה	יום ג
6:30-8:00	שחיינים מעורב
8:00-9:30	שחייניות נשים
9:30-12:00	משפחות
14:00-15:00	נשים
15:00-16:00	גברים
16:00-18:30	משפחות
18:30-19:30	שחיינים גברים



ברכות חמות לצידו אנדסמן
אשר השתחרר מצה"ל.
ברוך שובק לאנחות
והרבה הצלחה בכל דרך בה תפנה.